

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව - 2014

ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවේ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සහ 1957 අංක 49 දරන රාජ්‍ය කාර්මික සංස්ථා පනතේ 29 වන වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2)(සී) වගන්තිය ප්‍රකාර සංස්ථාවේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000 – 1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පවත්වනු ලබන විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ.

1.4 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල ප්‍රතිඵලයක් ලෙස මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ, විස්තීරණ ආදායම් ප්‍රකාශනයේ හා හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයේ සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ වාර්තාගත වූ හෝ වාර්තාගත නොවූ හෝ විෂයයන් සහ මූලිකාංගවලට අදාළව කවර හෝ ගැලපීම් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් තිබුණේ දැයි තීරණය කිරීමට මට නොහැකිවිය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය ව්‍යාචනය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතුකොට ගෙන මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.2.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 16

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කරන ලද පිරිවැය රු.97,128,534 ක්වූ දේපල පිරියත හා උපකරණ තවදුරටත් සංස්ථාවේ කටයුතු සඳහා උපයෝජනය කරමින් පැවතියද වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනය කර සාධාරණ අගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ගැලපීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 20

2011 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබී තිබුණු රු.129,038,210 ක් වූ රජයේ ප්‍රදානවලින් මිලදී ගත් වත්කම් හඳුනාගෙන ක්‍රමක්ෂය ගැලපීම් කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සේවක පාරිතෝෂිත ගණනය කිරීමේ දෝෂ හේතුවෙන් පාරිතෝෂිත වෙනුවෙන් රු.269,372 ක් වැඩියෙන් වෙන්කර තිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අලෙවි මධ්‍යස්ථාන 14ක පිරිවැය රු.15,715,396 ක් වූ තොග ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඇ) නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලියට අදාළ නොවන රු.934,971 ක්වූ ගොඩනැගිලි ක්ෂය නිෂ්පාදන පොදු කාර්ය වියදමක් ලෙස ගිණුම් ගත කර තිබීම නිසා එම ප්‍රමාණයෙන් වර්ෂයේ නිෂ්පාදන පිරිවැය වැඩියෙන් දක්වා තිබුණි.
- (ඈ) සංස්ථාව විසින් ආනයනය කර තිබූ බෙහෙත් ඇඹරුම් යන්ත්‍ර 2 ට අදාළ රු.236,861 ක් වූ රැඳවුම් මුදල් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.

2.2.3 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

ගිණුමේ නම	ලෙජර් ගිණුම් අනුව ශේෂය	උපලේඛන / ශේෂ සනාථ සහතික අනුව ශේෂය	වෙනස
-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.
සේවක ණය			
2014 /01/01 දිනට ශේෂය	17,959,786	16, 994,098	965,688
වර්ෂය තුළ ණය ගෙවීම්	12,437,834	12,621,963	184,129
වර්ෂය තුළ අයකරගත් ණය	13,009,338	12,245,510	763,828
ලංකා බැංකු නිවේදන තැන්පතු	12,176,712	12,086,301	90,411
ලංකා බැංකු ස්ථාවර තැන්පතු	1,630,151	1,708,914	78,763

2.2.4 ලැබිය යුතු ගිණුම්

2010 වර්ෂයේ දී ලැබිය යුතු ආදායම් ලෙස ගිණුම්ගත කර තිබුණු රු.750,797 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් අයකර ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණි.

2.2.5 නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති, රීති, රෙගුලාසි යනාදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම
(අ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛය	එකතුව රු.166,665,142 ක්වූ දේපළ පිරිසත හා උපකරණ සම්බන්ධයෙන් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් පිළියෙළ කර නොතිබුණි.
(ආ) 2014 නොවැම්බර් 21 දිනැති අංක 05/2014 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වක්‍රලේඛයේ 3.3 වගන්තිය	ප්‍රසාද දීමනා ගෙවීම සඳහා වාර්ෂික ගිණුම් නියමිත දිනට හෝ ඊට පෙර විගණකාධිපතිවරයාට ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, ඊට පටහැනිව සමාලෝචිත වර්ෂයේ ගිණුම් 2015 නොවැම්බර් 20 දින ඉදිරිපත් කර තිබියදී 2014 දෙසැම්බර් 23 දින ප්‍රසාද දීමනා ලෙස රු.3,423,640 ක් ගෙවා තිබුණි.

3. මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සංස්ථාවේ මෙහෙයුම් කටයුතුවල ප්‍රතිඵලය රු.14,474,024ක අතිරික්තයක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.42,255,668 ක් වූයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අතිරික්තය රු.27,781,644 කින් පිරිහී තිබුණි. පෙර වර්ෂයට සාපේක්ෂව වෙනත් ආදායම් රු.3,989,587 කින් අඩුවීම හා වර්ෂයේ අවසන් නිමි තොගය රු.15,715,396 කින් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කිරීම සහ මූල්‍ය වියදම රු.645,336 කින් වැඩිවීම ඊට හේතුවී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1. කාර්යසාධනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ සංශෝධිත වාර්ෂික නිෂ්පාදන සැලැස්මෙහි සැලසුම්ගත වාර්ෂික ඖෂධ නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම රු.423,866,006 ක් වුවද තථ්‍ය වාර්ෂික නිෂ්පාදනයේ වටිනාකම රු. 268,987,152 ක් වූයෙන් අපේක්ෂිත වාර්ෂික නිෂ්පාදනය රු.154,878,854 කින් හෙවත් සියයට 36.5 කින් අඩුවී තිබුණි. යථාර්ථයක් බවට පත් කර ගත හැකි සැලසුම් පිළියෙල නොකිරීම, අවශ්‍ය අමු හා වියලි ඖෂධ සපයා ගැනීම සඳහා සුදුසු හා ප්‍රමාණවත් වැඩ පිළිවෙලක් හඳුනාගෙන නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතු නොකිරීම මේ සඳහා බලපා තිබුණි.

- (ආ) සැලසුම්ගත ඖෂධ අලෙවි වටිනාකම්, තථ්‍ය අලෙවි වටිනාකම් සමඟ සැසඳීමේදී සමාලෝචිත වර්ෂයේ සහ ඉකුත් වර්ෂයේ රාජ්‍ය අංශයේ ආදායම පිළිවෙලින් සියයට 27 ක් හා සියයට 15 ක් ළඟාකර ගත නොහැකිවී තිබුණි. පෞද්ගලික අංශයේ ආදායම සැලසුම්ගත අලෙවි ආදායමෙන් සියයට 12 කින් ඉකුත් වර්ෂයේ දී වැඩිවී තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ළඟාකර ගත නොහැකිවී තිබුණු ආදායම සියයට 33 ක්වී තිබුණි.

4.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) නවදිල්ලි නුවර ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධාන කාර්යාලය තුළ දේශීය වෛද්‍ය කටයුතු සඳහා කාර්යාලයක් ලබා ගෙන අළුත්වැඩියාව හා කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීමට 2012 ඔක්තෝබර් 15 දින විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයට රු. 3.000.000 ක අත්තිකාරමක් ලබාදී තිබුණි. අත්තිකාරම් ලබාදී වර්ෂ 2 ක් ගතවී ඇතත්, අදාළ කාර්ය ඉටුකර නොතිබුණු අතර සංස්ථාව විසින් අත්පත් කර ගැනීම, අළුත්වැඩියා සිදුකිරීම හා කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම පිළිබඳ පසු විපරම් කර අදාළ කටයුත්ත ඉටුකර ගැනීම කෙරෙහි අවධානය යොමුකර නොතිබුණි.
- (ආ) රජයේ බැංකුවක පවත්වාගෙන ගිය ජංගම ගිණුමකට අදාළ 2014 දෙසැම්බර් 31 දිනට වූ බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශනය අනුව, වර්ෂ 20 කට වඩා වැඩි කාලයක සිට නිරවුල් නොවූ තැන්පතු රු.337,010 ක් විය. ඉන් රු.22,450 ක් තැන්පත් කළ නමුත් උපලබ්ධි නොවූ මුදල් ලෙසද, රු.16,633 ක් 1988 හා 1992 දක්වා කාල පරිච්ඡේදය තුළ බැංකු ගත නොකළ මුදල් ලෙසද, රු.297,927 ක් පෙර සිට පැවත එන වෙනස්කම් ලෙසද හඳුනාගෙන තිබුණි. මෙවැනි තත්ත්වයක් මගින් මූල්‍ය අක්‍රමිකතා සිදුවී ඇතිබව පෙන්නුම් කෙරෙන නමුත් එයට අදාළ නිලධාරීන්ට එරෙහිව අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) 2014 ජනවාරි 25 දින සංස්ථාවට ලැබී තිබුණු පිරිවැය රු.2,917,801 ක් වූ ඇඹරුම් යන්ත්‍ර 2 ක් සවිකිරීමට සුදුසු වේදිකාවක් ඉදි නොකිරීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් යන්ත්‍ර 2 උපයෝජනය කර නොතිබුණි. මෙම යන්ත්‍ර දෙක 2015 මාර්තු සිට උපයෝජනය කර තිබුණු නමුත් එදින වන විට වර්ෂ 02 ක වගකීම් සහතිකය මාස 13කින් කල් ඉකුත්වී තිබුණි.
- (ඈ) ඇඹරුම් යන්ත්‍රවල යෝග්‍යතාව පරීක්ෂා කිරීමකින් තොරව නිෂ්පාදනය කළ පිරිවැය රු.92,430 ක් වූ දෙසදුන් කල්ක කි.ගු.163.300 ට කුඩා ලෝහ කැබලි කිහිපයක් මිශ්‍රවී තිබීමෙන් අලෙවියෙන් ඉවත් කර තිබුණි.
- (ඉ) සංස්ථාව විසින් භුක්ති විඳින ඉඩමක 2009 වර්ෂයේදී රු.1,808,795 ක් වැය කර ආරක්ෂිත වැටකි ඉදිකර තිබුණු අතර නිෂ්පාදනාගාරයක් ඉදිකිරීමට යෝජිත මෙම ඉඩමේ නීත්‍යානුකූල අයිතිය පවරා ගැනීමට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දින දක්වාම කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඊ) 2009 වර්ෂයේ සිට හඳුනානොගත් රු.38,613,358 ක බැර ශේෂය හඳුනා ගැනීමකින් තොරව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දිගින් දිගටම සංවිතයක් ලෙස හෙළිදරව් කර තිබුණි.

4.3 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී කොටුව දුම්රිය ස්ථානය හා සෙන්සිටිවය අලෙවි මධ්‍යස්ථාන 02 කින් ලැබී තිබුණු මුළු අලාභය රු.623,093 ක් විය.

- (ආ) පොල්තෙල්වල ඇසිඩ් අගය නියමිත ප්‍රමාණයට නොවූ බැවින් තත්ත්ව පාලන කළමණාකරු විසින් ප්‍රතික්ෂේප කර තිබියදී රු.476,000 කට පොල්තෙල් කිලෝග්‍රෑම් 2,000ක් මිලදී ගෙන තිබුණි.
- (ඇ) විධිමත් ගිවිසුමකට එළඹීමකින් තොරව රු.950,000 ක මූලික ගෙවීමෙන් අඩක් එනම් රු.475,000 ක් ගෙවා පිටකොටුව පාවෙන වෙළෙඳ සංකීර්ණයේ වෙළෙඳ කුටියක් කුලියට ගෙන 2014 අගෝස්තු 28 දින වෙළෙඳ කුටිය විවෘත කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.42,481 ක ලාභයක් උපයා තිබියදී අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව සංස්ථාවේ සභාපති විසින් වෙළෙඳ කුටිය අලාභ ලබන වෙළෙඳ කුටියක් සේ සලකා 2015 පෙබරවාරි මාසයේ වසා දමා තිබුණි.
- (ඈ) අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතියකින් තොරව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශ කාර්යාල පරිශ්‍රයේ 2013 අප්‍රේල් මාසයේ විවෘත කරන ලද සංස්ථා අලෙවි මධ්‍යස්ථානයෙන් එම වර්ෂයේ මාස 08 ක් තුළ රු.277,132 ක අලාභ ලබා තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.270,221 ක ලාභ ලබා තිබියදී අලෙවි ආදායම් වර්ධනය කර ගැනීමට ප්‍රමාණවත් පියවර ගැනීමකින් තොරව 2015 ජුනි 17 දින සිට මෙම අලෙවිසැල වසා දැමීමට හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.
- (ඉ) 2007 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂය දක්වා වූ ඒ ඒ වර්ෂවලදී වාර්ෂික තොග සමීක්ෂණ මගින් හඳුනාගෙන තිබුණු රු.9,782,418 ක අතිරික්ත තොග පොත් වලට ගැනීමටත් රු.6,616,750 ක තොග උනතා සම්බන්ධව මුදල් රෙගුලාසි 103 ප්‍රකාරව ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමටත් කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඊ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී නිෂ්පාදනය කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණු ඖෂධ වර්ග 10 ක් නිෂ්පාදනය කර නොතිබුණු අතර නිෂ්පාදනය නොකිරීමට හේතු සහ එමනිසා සංස්ථාවට අහිමිවූ ආදායම පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.
- (උ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී සුරාවිදුරවටි, ජීවනන්ද වටි, බුද්ධරාජ කල්කය, වෙල්ලවෙන්ගායම් ලේභ, රණභංස සායනය, මාකවිදුරංග, බදිරාරිඡටය, මහාසංඛ වටි, සර්පගන්ධ වටි, භිංගුවාණ්ඨක මූර්තය, වාසක සිරප් හා සොමනාථරස යන ඖෂධ වර්ග 12 ක් සඳහා ලැබී තිබුණු ඇණවුම්වලට සැපයීම් සිදුකිරීමට අපොහොසත්වීම හේතුවෙන් අහිමිවී තිබුණු ආදායම රු.137,154,983 ක් විය.

4.4 නිෂ්ක්‍රීය හා උන උපයෝජිත වත්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

සියෙස්ටා ගබඩා සංකීර්ණයේ ස්ථාපිත කොට තිබුණු භාණ්ඩ සම්බන්ධයෙන් සිදුකළ භෞතික පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) නිම් ඖෂධ ගබඩාවේ අබලි ද්‍රව්‍ය, බෝතල් කොටස් හා අලෙවි මධ්‍යස්ථාන වලින් ඉවත් කළ සවිකිරීම් ද්‍රව්‍ය, ඇඹරුම් යන්ත්‍ර 02 ක් සහ වටිනාකම රු.156,000 ක්වූ ටැංකි 04 ක් ගබඩාකර තිබුණි.
- (ආ) වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි යතුරු පැදියක් භාවිතයෙන් තොරව ගබඩා සංකීර්ණයේ තබා තිබුණි.

4.5 ආර්ථික නොවූ ගනුදෙනු

දිරි දීමනා ගෙවීමේදී මහා භාණ්ඩාගාරයේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතු බව 2007 නොවැම්බර් 09 දින පවත්වන ලද පොදු ව්‍යාපාර පිළිබඳ කාරක සභාව නියෝගයක් නිකුත් කර තිබුණද 2014 දෙසැම්බර්

31 දින වන විටත් එම අනුමැතිය ලබාගෙන නොතිබුණි. එසේ වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හා පසුගිය වර්ෂ තුනකදී එකතුව රු. 167,552,388 ක දිරිදීමනා ගෙවා තිබුණි.

4.6 හඳුනා ගන්නා ලද පාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මෝටර් රථයක් අනතුරට පත්වීමෙන් රු.780,558 ක අලාභයක් සිදුවී තිබුණු අතර මුළු තක්සේරු වටිනාකමට වාහනය රක්ෂණය කර නොතිබීම හේතුවෙන්, රු.405,287 ක මුදලක් රක්ෂණයෙන් ආවරණයවී නොතිබුණි. මෙම අනතුර සම්බන්ධයෙන් මුදල් රෙගුලාසි 102 හා 104 ප්‍රකාරව කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ආ) 2012 වර්ෂයේදී පොලිසිය විසින් භාරදී තිබුණු කංසා කිලෝ ග්‍රෑම් 218.322 ක් අධික්ෂණ නිලධාරියෙකු යටතේ සංස්ථාවට ප්‍රවාහනය කිරීමේදී ඉන් කිලෝ ග්‍රෑම් 15.472 ක් අස්ථාන ගතවී තිබුණි. මෙම අක්‍රමිකතාවය සිදුවී වර්ෂ තුනකට ආසන්න කාලයක් ගතවී තිබුණද, මූලික පරීක්ෂණය පමණක් සිදුකර තිබූ අතර මුදල් රෙගුලාසි 104 අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.
- (ඇ) ගාල්ල අලෙවි මධ්‍යස්ථානයේ රාක්කයක් කඩා වැටීම නිසා රු.141,895ක ඖෂධ විනාශවී තිබුණි.
- (ඈ) නිෂ්පාදනය කළ රු.169,080ක් වටිනා මධුකා පැණි ලීටර 600 ක් සේවක නොසැලකිලිමත්කම හේතුවෙන් ද වටිනාකම රු.1,513,456 ක් වූ වියලි මීදි කිලෝග්‍රෑම් 2,230 ක් දුමකරණය නොකිරීම හේතුවෙන් සහ වටිනාකම රු.111,785 ක් වූ ඖෂධ වර්ග කිහිපයක පුස් බැඳීම නිසා භාවිතයට ගත නොහැකිව විනාශවී තිබුණි.

5. ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජූනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5.1 වගන්තිය හා 2004 පෙබරවාරි 24 දිනැති අංක 01/2004 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලවල වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන ගිණුම් වර්ෂය අවසන්වී දින 60 ක් ඇතුළත විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවද, 2014 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන මාස 08 ක් හා දින 20 ක ප්‍රමාදයක් සහිතව එනම් 2015 නොවැම්බර් 20 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

5.2 ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2013 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය අතර කාලය සඳහා පිළියෙල කර තිබුණු නව සංයුක්ත සැලැස්ම තුළ හඳුනාගෙන තිබුණු දීර්ඝකාලීන අභිමතාර්ථ ඉටුකර ගැනීමට හැකිවන ලෙස, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල කර තිබුණු නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ඉටුකර ගැනීමට සැලසුම් කර තිබුණු ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘති 09 කින් 07 ක් ඉටුකරගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) 2014 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම අනුව අපේක්ෂිත නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.423,866,006 ක් වූ අතර තථ්‍ය නිෂ්පාදන පිරිවැය රු.268,911,820 ක් වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී හඳුන්වාදුන් නව නිෂ්පාදන වර්ග 10 ක් සියයට 96 කින් සහ වෙනත් නිෂ්පාදන වර්ග 07 ක් සියයට 52 සිට සියයට 72 දක්වා පරාසය තුළ ළඟාකර ගැනීමට නොහැකිවී තිබුණු අතර ඒ සඳහා බලපාන ලද හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.

5.3 වාර්ෂික වාර්තා සභාගත කිරීම

සංස්ථාවේ 2013 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව 2016 ජනවාරි 31 දින වන විටත් පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කර නොතිබුණි.

5.4 නොවිසඳී ඇති විගණන ඡේද

පසුගිය විගණන වාර්තාවෙන් පෙන්වා දී ඇති නමුත් මෙතෙක් නිවැරදි කිරීමට ප්‍රමාණවත් අවධානයක් යොමු කර නොතිබුණු අවස්ථා පහත දැක්වේ.

- (අ) අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගැනීමකින් තොරව 2011 වර්ෂයේදී මිලදී ගත් වයින් බෝතල් හා කිරල මුඛි වලින් 2013 දෙසැම්බර් 31 වන විට, වටිනාකම රු.989,603ක් වූ වයින් බෝතල් 24,002ක් හා වටිනාකම රු.623,000 ක්වූ කිරල මුඛි 28,000 ක් ගබඩාවෙහි ඉතිරිවී තිබුණි.
- (ආ) රසායනාගාර වාර්තාව සහ වෛද්‍ය කමිටු වාර්තාව මගින් ප්‍රතික්ෂේපවී තිබියදී රු.1,980,000ක් වටිනා මී පැණි කිලෝගෑම් 4,000ක් 2012 ජුනි මාසයේදී පෞද්ගලික ආයතනයකින් මිලදී ගැනීමට අදාළ වවුචර්, ලදුපත් හා ලිපි ගොණු විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.
- (ඇ) සංස්ථාව තුළ රු.5,930,284ක වියදමින් නිෂ්පාදනය කළ හැකිව තිබුණු අඟුක හෂ්ම හා නාග හෂ්ම කිලෝගෑම් 200 ක් රු.7,137,130 ක් වැය කර ආනයනය කිරීම නිසා රු.1,206,846ක පාඩුවක් සිදු වී තිබුණි.
- (ඈ) සංස්ථාවේ නිවාඩු සංග්‍රහයේ 8.2 වගන්තිය අනුව පත්වීම ලද පළමු වර්ෂයේදී වෛද්‍ය නිවාඩු සඳහා හිමිකමක් නොතිබියදී නිලධාරීන් හා සේවකයන්ගේ පළමු වර්ෂයේදී ඉතිරි කරගත් වෛද්‍ය නිවාඩු සඳහා 2009 වර්ෂයේ සිට 2013 වර්ෂය දක්වා එකතුව රු.15,064,122 ක් ගෙවා තිබුණි.
- (ඉ) සේවක නොසැලකිලිමත්කම හේතුවෙන් වැඩපත් අංක 01283115 යටතේ නිෂ්පාදනය කර තිබුණු රු.233,400ක් වටිනා මධුකා පැණි විනාශ වී තිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ පද්ධති හා පාලන අඩුපාඩු වරින්වර සංස්ථාවේ සභාපතිවරයාගේ අවධානයට යොමු කරන ලදී. පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍රයන් කෙරෙහි විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

- (අ) තොග පාලනය
- (ආ) විකුණුම් පාලනය
- (ඇ) ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය